

Hoorzitting conceptnota: hulpverlening als gerechtelijke maatregel voor 18-plussers

Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin

9 januari 2019

Bruno Vanobbergen
Kinderrechtencommissaris

Terechte bezorgdheid

- Focus op 18-plussers die jeugdhulp verlaten
 - Grens van het jeugdland
 - Meldingen bij onze Klachtenlijn
 - Eigen onderzoek jeugdhulp en dak- en thuisloosheid
 - Onderzoek van Cachet vzw en Nederlandse Kinderombudsman

Overheid probeert tegemoet te komen aan bezorgdheden

- Regelgeving maakt hulpverlening voor 18-plussers mogelijk
 - Decreet integrale jeugdhulp: vrijwillige jeugdhulp tot 25 jaar
 - Conceptnota betreffende de organisatie van pleegzorg: pleegzorgplaatsing van 21 naar 25 jaar
 - Besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2012: ondersteuning van VAPH jongeren van 21 naar 25
 - Jeugddelinquentie: gerechtelijke maatregel verlengen tot de leeftijd van 20 jaar
- Actieplan Jongvolwassenen 2017

Conceptnota: hulp als gerechtelijke maatregel voor 18+

- Conceptnota: “... mogelijkheid creëren voor de jeugdrechtbank om voor **zeer kwetsbare jongeren** of jongvolwassenen onder **welomschreven voorwaarden** voortgezette jeugdhulpverlening op te leggen.”

Terechte bezorgdheid vertaald naar drie groepen 18+

- 18-plussers die de jeugdhulp willen verlaten
- 18-plussers die de jeugdhulp verlaten maar voor wie de stap naar volledige autonomie te groot is
- Zeer kwetsbare 18-plussers voor wie opgelegde jeugdhulp noodzakelijk blijft

18+ die jeugdhulpverlening willen verlaten

- Terugkerende problemen die overgang bemoeilijken
 - laag opleidingsniveau, slechte huisvesting, financiële problemen, druggebruik, antisociaal of delinquent gedrag, een zwak sociaal netwerk en psychische en lichamelijke gezondheidsproblemen

18+ die jeugdhulpverlening willen verlaten

- Niet enkel een taak van welzijn: jongerenreflex in alle relevante beleidsdomeinen en samenwerking tussen verschillende beleidsdomeinen / -niveaus
 - Wonen (sociale huur + private huur)
 - Maatschappelijke integratie (jongeren afdeling OCMW's + leefloos)
 - Welzijn (integrale woonbegeleiding bij sociale huur + private huur)
 - Onderwijs
 - Werk
 - Jeugdwerk (bruggen met jongerenwelzijn)
 - Fedasil (bruggen met jongerenwelzijn en OCMW's)

18+ die jeugdhulpverlening willen verder zetten

- Blijf verder inzetten op het ‘Actieplan Jongvolwassenen 2017’
 - Hulpverlening ten aanzien van meerderjarigen altijd vrijwillig aanbod
 - Groeiplan (+/- 16 jaar) – rondetafel met ondersteuningsplan (6 mnd vóór 18 jaar) – nazorg – tandembegeleiding – kleinschalige wooneenheden – flexibiliteit voorziening en zelfstandig wonen, ...
- Cijfers tonen een stijging van vrijwillige verlengde jeugdhulp voor 18-plussers

18+ voor wie opgelegde jeugdhulp noodzakelijk blijft

- Conceptnota: “... mogelijkheid creëren voor de jeugdrechtbank om voor **zeer kwetsbare jongeren** of jongvolwassenen onder **welomschreven voorwaarden** voortgezette jeugdhulpverlening op te leggen.”
- KRC schaart zich achter de conceptnota
 - Menswaardiger alternatief voor de huidige praktijk van oneigenlijk gebruik van bewindvoering
 - Een multidisciplinair team adviseert case per case of opgelegde jeugdhulpverlening noodzakelijk is

18+ voor wie opgelegde jeugdhulp noodzakelijk blijft

- Mogelijke valkuilen bij opgelegde jeugdhulp
 - Botst met principes IJH: vraaggerichte hulp, zorg op maat
 - Opgelegde hulp: subjectieve beleving van sanctie
 - Risico op 18-plussers in time-out?
 - Wat met DRP?
 - Wat met spanning tussen jongere en voorziening?
 - Wat met de realiteit dat jongeren met complexe dossiers nu reeds uit de boot vallen?

18+ voor wie opgelegde jeugdhulp noodzakelijk blijft

- Vergaande participatie van 18-plussers aan de opgelegde jeugdhulpverlening is noodzakelijk
 - 18-plusser stelt zelf actieplan voor
 - 18-plusser is eigenaar van het hulpverleningstraject
 - Autonomie moet het einddoel zijn
 - Een brede waaier aan hulpverleningsvormen
 - 18-plusser kan zelf om aanpassingen vragen van zijn hulpverleningstraject

Meer info?

- www.kinderrechtencommissariaat.be